

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul Legii cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență
în sănătate publică și modificarea unor acte normative

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Compania Națională de Asigurări în Medicină nr. 01-06/830 din 17.05.2020	1. La Art.XI, după cuvântul „contractuale” de completat cu cuvintele „pe tip de asistență medicală spitalicească”, după cuvântul „transfera” se completează cu cuvintele “ în baza facturilor.”;	Se acceptă
	2. La Art.XII, după cuvântul „transfera” se completează cu cuvintele „în baza facturilor.”	Se acceptă
	3. Art. XXV, nu se susține, iar în context prezentăm următoarele argumente: În temeiul prevederilor legislației în vigoare, CNAM are obligația să realizeze asigurarea obligatorie de asistență medicală (AOAM), a cetățenilor Republicii Moldova și a străinilor prevăzuți de Legea nr. 1585 din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală. Reieșind din specificul statutului pe care îl dețin, solicitanții de azil nu posedă acte de identitate eliberate în contextul art. I și art.3 alin.(5) lit. d) a Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte. Totodată, art.32 alin.(1) și (2) din legea prenotată, prevede că ”pînă la soluționarea cererii de azil, Direcția azil și integrare eliberează solicitantului de azil un document de identitate temporar, care atestă statutul acestuia de solicitant de azil, dar nu și identitatea lui adevărată. Documentul de identitate temporar de solicitant de azil este valabil pe un termen de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii lui pentru alte termene a cîte 30 de zile, pînă la soluționarea definitivă a cererii”. Suplimentar, conform art.9 alin.(3) din Legea nr.1585/1998, statutul de persoană asigurată și drepturile de asigurare se suspendă odată cu anularea/revocarea dreptului de ședere în Republica Moldova, încetarea/anularea statului de apatrid sau a formei de protecție, în conformitate cu	Se acceptă

legislația în vigoare. Solicitanților de azil nu li se aplică prevederile prezentului articol, fapt ce prezumă că CNAM nu va putea monitoriza persoanele încadrate în categoria solicitantului de azil. Solicitanții de azil se bucură de protecția statului și pot beneficia de toate garanțiile sociale în contextul legislației Republicii Moldova, conform Ordinului 345 din 24.11.2014 al MAI privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la modalitatea de îndreptare, recepționare, investigare medicală și tratament a solicitanților de azil, refugiaților, beneficiarilor de protecție umanitară și a străinilor plasați în Centrul de Plasament Temporar al Străinilor, Secția medicosanitară a Centrului de Aprovizionare Tehnico - Materială și Întreținerea Imobilelor al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră (CATMÎI a IGPF). CATMÎI a IGPF asigură accesul la servicii medicale de bază și tratament în limitele Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, atât persoanelor asigurate medical, cât și celor care nu posedă asigurare medicală. În același timp, pacienții care necesită consultații medicale, investigații și/

01-06/83017.05.2020 sau tratament ce nu pot fi efectuate în secția medico-sanitară a CATMÎI a IGPF stabilite în Anexa 2 a aceluiași Ordin, sunt îndreptați la instituțiile medicale specializate numai cu avizul BMA.

În altă ordine de idei, menționăm că dreptul de a se încadra în sistemul AOAM în Republica Moldova poartă un caracter obligatoriu, respectiv, CNAM nu poate obliga solicitanții de azil să contribuie la sistemul AOAM prin achitarea primei AOAM în sumă fixă pentru anul de gestiune, atât timp cât conduita inconsecventă a solicitanților de azil (solicitățile de azil la frontiera de stat care ulterior sunt abandonate, părăsirea samavolnică a hotarelor Republicii Moldova, omiterea termenului de prelungire a documentului de identitate temporar, comiterea unor infracțiuni pe teritoriul RM etc.) precum și eventuala lipsă a mijloacelor financiare ca sursă de existență a solicitanților de azil pe perioada de examinare a cererii, pot genera unele impedimente în garantarea accesului la prestarea serviciilor medicale pe teritoriul Republicii Moldova. Menționăm că, evidența corectitudinii virării în termen la contul CNAM a primelor de AOAM în sumă fixă și aplicarea penalităților și sancțiunilor contravenționale conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova se efectuează de către agențiile teritoriale ale CNAM or, includerea categoriei solicitanților de azil în Anexa nr.2 a Legii nr.1593/2002, prezumă inclusiv încasarea silită a primelor AOAM și, după caz, a penalităților aferente acestora, conform procedurii judiciare conform Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225/2003. Documentul de identitate temporar eliberat solicitanților de azil este valabil pe un termen de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii lui pentru

	<p>alte termene a câte 30 de zile, până la soluționarea definitivă a cererii, or, statutul de persoană asigurată în mod individual se acordă persoanelor care au achitat prima de asigurare în sumă fixă pentru anul respectiv de gestiune până la 31 decembrie, fapt imposibil de realizat din cauza termenului limitat a documentului de identitate temporar eliberat de Biroul migrație și azil MAI. În situația în care, legiuitorul va obliga solicitanții de azil să contribuie la sistemul AOAM pentru anul de gestiune, de asistență medicală vor putea efectiv beneficia un număr nesemnificativ de persoane, iar un alt număr de persoane vor fi private de dreptul de a beneficia de asistență medicală pentru perioada pentru care au achitat, deoarece vor fi obligați de a părăsi teritoriul Republicii Moldova la expirarea termenului de 15 zile de la data rămânerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii sale de azil (art.60 alin.(5) din Legea privind azilul în Republica Moldova, nr.270 din 18.12.2008). Ținând cont de numărul de cereri de azil neacceptate, achitarea primei AOAM în sumă fixă ar constitui o povară financiară nejustificată. atât timp cât solicitantului îi poate fi adusă la cunoștință decizia privind neacordarea azilului.</p>	
<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p>	<p>Denumirea actului normativ nu reflectă obiectul reglementării. Măsurile pe perioada stării de urgență sunt stabilite de Comisia pentru Situații Excepționale (CSE) în baza Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.</p> <p>Considerăm că, măsurile propuse în proiect urmează să fie adoptate ca măsuri model pentru CSE, ceea ce ar presupune că nu toate cele propuse vor putea fi utilizate de angajator <i>a priori</i>, ci doar dacă va fi o necesitate argumentată prin desfășurarea stării de urgență, de asediu sau de război sau declararea stării de urgență în sănătate publică. Altfel riscăm să oferim angajatorilor să decidă neargumentat în detrimentul angajatului. Din motivele menționate mai sus este inutilă și declarativă modificarea art.95 și art.104 din Codul muncii al Republicii Moldova.</p>	<p>Nu se acceptă Nota informativă argumentează necesitatea adoptării măsurilor propuse, identificate în contextul declarării stării de urgență în sănătate publică, fapt ce condiționează întreprinderea mai multor măsuri complexe cu caracter administrativ, economic, medical și social, ceea ce se propune prin proiectul dat, inclusiv prin norme derogatorii . Menționăm că mandatul Comisiei naționale extraordinară de sănătate</p>

		<p>publică este diferit în adoptarea deciziilor și arealul domeniilor de intervenție în raport cu cel al Comisiei pentru Situații Excepționale, anume din acest considerent survine necesitatea intervenției legiuitorului cu prevederi derogatorii care derivă din situația creată (redat în denumire- instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică), precum și cu alte reglementări normative cu caracter permanent (redat în denumire- modificarea unor acte normative).</p>
	<p>La Art.I: Subpct. 2), propunem următoarea redacție a art.73 alin.(2) al Codului muncii: „(2) În cazul imposibilității prestării de către salariat a muncii, la locul de muncă organizat de angajator datorită existenței pericolului sănătății și securității salariatului urmare declarării oficiale a stării de urgență, de asediu, de război sau declararea stării de urgență în sănătate publică, în cazul în care specificul muncii presupune posibilitatea executării atribuțiilor funcționale sau a sarcinilor contractuale în afara locului de muncă de bază (asigurat de angajator), angajatorul poate decide schimbarea temporară a locului de muncă al salariatului:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) în cadrul aceleiași unități sau altei unități (subdiviziuni) cu compensarea cheltuielilor de deplasare și întreținere suplimentare; b) cu prestarea muncii la domiciliu; c) cu prestarea muncii de la distanță. 	<p>Nu se acceptă Redacția propusă a fost coordonată în cadrul ședințelor de lucru cu participarea partenerilor sociali. Propunerea dată nu schimbă în esență norma propusă în proiect, ci doar operează cu unele sintagme și cuvinte care sunt de prisos și care vor crea</p>

	<p>(3) Decizia angajatorului de schimbare temporară a locului de muncă se face prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) care va conține obligatoriu partea de motivare și se comunică salariatului în timp util, inclusiv prin mijloace electronice. Schimbarea temporară a locului de muncă nu necesită modificarea contractului individual de muncă. Durata schimbării temporare a locului de muncă nu poate depăși termenul stării de urgență, de asediu, de război sau a stării de urgență în sănătate publică.”</p>	<p>neclarități, de exemplu: „declarații oficiale a stării de urgență” – cuvântul oficial este de prisos deoarece declararea stării de urgență nu poate fi declarată neoficial, sau „în afara locului de muncă de bază” – prin loc de muncă de bază, Codul muncii presupune că salariatul nu este angajat prin cumul, astfel, formula loc de muncă de bază ar crea neclarități.</p>
	<p>Subpct.6) „Capitolul IX¹ MUNCA LA DISTANȚĂ”: - <i>art.292¹ alin.(1)</i>, cuvintele „tehnologia informației și comunicațiilor” de substituit cu cuvintele „mijloacele din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor”;</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>- <i>art. 292¹ alin.(2)</i>, Conform prevederilor acestui alineat <i>salariații cu munca la distanță sunt salariații care au încheiat un contract individual de muncă care prevede posibilitatea prestării muncii la distanță sau au prevăzut această posibilitate printr-un acord suplimentar la contractul existent</i>. Totodată, art. 292³ operează cu noțiunea de <i>contract individual de muncă privind munca la distanță</i>. Consider prevederile citate contradictorii, în primul caz fiind clar că nu este necesară încheierea unui contract separat, în al doilea se prezumă un alt contract. De aici derivă ambiguitatea de interpretare și lipsa de claritate privind intenția legiuitorului.</p>	<p>Se acceptă, după cum urmează: Contract individual de muncă care prevede clauze de muncă la distanță</p>
	<p>- <i>art.292³</i>: propunem reformularea titlului, după cum urmează: <i>Contract individual de muncă care prevede clauze de munca la distanță</i>;</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>alin.(2) lit.c), după cuvântul „orelor” de completat cu cuvântul „/volumului”, în acest sens menționăm că, în cazul angajaților din domeniul tehnologiei informației evidența muncii prestate de salariat se face în baza volumului de muncă prestat și nu a orelor de muncă;</p> <p>concomitent, urmează a fi introduse clauze care ar prevedea păstrarea funcției pe perioada schimbării locului de muncă;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform art. 106 din Codul Muncii, Angajatorul este obligat să țină, în modul stabilit, evidența timpului de muncă prestat efectiv de fiecare salariat, inclusiv a muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare.</p>
	<p>- art.292⁴, conform prevederilor art.2 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186/2008, legea „reglementează raporturile juridice ce țin de instituirea de măsuri privind asigurarea securității și sănătății lucrătorilor <u>la locul de muncă</u>”, prin urmare prevederile Legii prenotate nu pot fi aplicate în cazul prestării muncii la distanță, așa cum este prevăzut la art.292¹ alin.(1) „<u>în afara locului de muncă</u> organizat de angajator”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Potrivit pct. 20 lit. b și c din Recomandarea Organizației Internaționale a Muncii nr. 184/1996, patronii ar trebui să îi informeze pe lucrători asupra oricărui risc legat de munca lor, să le precizeze măsurile preventive ce trebuie luate, precum și să le furnizeze, după caz, pregătirea necesară.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) din Legea 186/2008, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor, inclusiv pentru</p>

	<p>Din petițiile asociațiilor de business, din perioada stării de urgență, a derivat îngrijorarea privind deficiența de achitare a salariilor mai mult decât cea de a schimba locul de muncă. Propunem completarea Codului muncii în acest sens cu norme noi după cum urmează: „Art. ... Programe parțiale de muncă pe perioada stării de urgență, de asediu, de război sau declararea stării de urgență în sănătate publică (1) Pe perioada stării de urgență, de asediu, de război sau declararea stării de urgență în sănătate publică și timp de următoarele 3 luni angajatorul care nu poate continua activitatea economică în</p>	<p>prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării și instruirii, precum și pentru asigurarea organizării și a mijloacelor necesare. Prin organizare se înțelege întreprinderea a mai multor măsuri de protecție și prevenire (instruire, acordarea de echipamente de muncă corespunzătoare cerințelor SSM, acordarea echipamentelor individuale de protecție etc.), iar angajatul este obligat să respecte măsurile și condițiile de securitate și sănătate în muncă stabilite de angajator și să utilizeze echipamentele individuale de protecție oferite de angajator</p> <p>Nu se acceptă. Propunerea respectivă urmează a fi pusă în discuție în cadrul ședințelor de lucru cu partenerii sociali. Or, Organizația Internațională a Muncii</p>
--	--	--

	<p>măsură deplină, poate stabili, fără acordul salariatului, programe parțiale de muncă:</p> <p>a) Cu reducerea volumului de lucru efectuat, suficient păstrării ciclului de producere;</p> <p>b) Cu reducerea maxim admisă a timpului de muncă de până la 50%.</p> <p>(2) Pe perioada aplicării măsurilor stabilite în pct.1, reducerea salariului angajatului nu poate depăși 30% și nu poate fi mai mic decât salariul mediu pe economie.</p> <p>(3) Cota reducerii salariului se acordează cu reducerea numărului de ore lucrate. Salariul per oră se va calcula din media:</p> <p>a. pentru ultimele 6 luni premergătoare stării de urgență, indiferent de perioada lucrată;</p> <p>b. pentru ultimele 6 luni din data deciziei de aplicare a măsurilor din pct.1, dacă angajarea a avut loc în perioada stării de urgență, indiferent de perioada lucrată.</p> <p>(4) La aplicarea alin.(1) urmează a fi considerate costurile de deplasare la/de la locul de muncă și costul mesei (în cazul când angajatorul nu asigură mese, costul mesei va fi de 70 de lei per zi). În cazul în care aceste costuri sunt egale cu salariul redus sau mai mici cu 20%, acordul salariatului va fi obligatoriu.</p> <p>(5) Pentru a iniția procedurile conform punctelor de mai sus angajatorul va face un demers oficial către Serviciul Fiscal de Stat care va include:</p> <p>datele de identificare a companiei;</p> <p>lista salariaților (N.P.P și IDNP);</p> <p>cotele reducerilor menționate în pct. 1, pentru fiecare angajat în parte;</p> <p>calculele pentru pct.4 din prezenta;</p> <p>data de la care sunt aplicate reducerile de salariu.</p> <p>(6) Serviciul Fiscal de Stat va asigura efectuarea măsurilor ce se impun pentru asigurarea evidenței salariaților cu programe parțiale de muncă.”</p>	<p>(OIM) promovează dialogul social în calitate de proces voluntar prin care reprezentanții salariaților, ai patronatelor și ai Guvernului fac schimb de informații și opinii, se consultă, negociază și ajung la acorduri în probleme de interes comun.</p> <p>Codul Muncii al RM definește parteneriatul social drept un sistem de raporturi stabilite între salariați (reprezentanții salariaților), angajatori (reprezentanții angajatorilor) și autoritățile publice relevante în procesul determinării și realizării drepturilor și intereselor sociale și economice ale părților.</p>
	<p>La art. XII alin. (1), cuvintele „afere serviciilor poștale, de telefonie și altor mijloace de comunicare” de substituit cu cuvintele „afere utilizării serviciilor de comunicații electronice și poștale”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La Art. XVII, alin. (2): - considerăm oportun de a substitui sintagma „până la data de 31 iulie 2020 inclusiv” cu sintagma</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>„30 de zile (eventual 1 lună) de la încetarea stării de urgență în sănătate publică”. Termenul de 31 iulie se referă strict la situația în care starea de urgență în sănătatea publică nu va fi prelungită. Totodată, menționăm că certificatele de origine sunt eliberate de autoritățile țării exportatoare, ceea ce presupune că disponibilitatea importatorului de a prezenta originalul certificatului menționat depinde nemijlocit de încetarea stării de urgență în țara respectivă. Drept urmare, în dependență de evoluția epidemiologică în diverse regiuni, importatorul ar putea fi pus în situația imposibilității onorării obligațiunii de a prezenta certificatul de origine în original, în termenii prestabiliți.</p> <p>- textul „<i>acestor certificate</i>” de schimbat cu textul „<i>certificatelor menționate în alin (1)</i>”.</p>	
	<p>La Art. XVIII, pentru a evita interpretarea echivocă a prevederilor stipulate, considerăm oportun substituirea sintagmei „cele menționate.” cu sintagma „după încetarea stării de urgență în sănătate publică.”</p>	Se acceptă
	<p>La Art. XXII și Art. XXIII în toate cazurile înaintea cuvântului „teleconferință” de completat cu cuvintele ”sistemului de”.</p>	Se acceptă
	<p>Concomitent, se propune completarea proiectului de Lege cu două articole noi în următoarea redacție:</p> <p>1) „Art. ... - (1) Se suspendă termenul pentru obligația de depunere a cererii introductive conform articolului 14 aliniatul (3) al Legii insolvenței. Suspendarea termenului se aplică retroactiv, începând cu data de declarare a stării de urgență, până la expirarea a 2 luni după încetarea stării de urgență.</p> <p>(2) Pe perioada suspendării termenului conform aliniatului (1), administratorul debitorului are dreptul să încheie actele necesare pentru activitatea curentă a debitorului, inclusiv prin contractarea de împrumuturi, credite, negocierea și încheierea de acorduri cu creditorii pentru restructurarea datoriilor și luarea altor măsuri necesare pentru a asigura continuitatea activității debitorului.</p> <p>(3) Dreptul creditorului de a înainta cerere introductivă împotriva debitorului se suspendă pentru perioada prevăzută la aliniatul (1). Această regulă nu se aplică dacă creditorul își întemeiază cererea pe motive care confirmă că debitorul a devenit insolvent înainte de declararea stării de urgență sau în condiții nelegate de declararea stării de urgență. Dacă debitorul a încetat efectuarea plăților în perioada stării de urgență, atunci, în scopul depunerii cererii introductive, se prezumă că motivele</p>	Nu se acceptă

incapacității de plată sunt legate de declararea stării de urgență.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică debitorilor sau în relația cu debitorii a căror insolvabilitate a apărut din cauza altor condiții decât declararea stării de urgență în legătură cu răspândirea infecției COVID-19 și/sau a măsurilor de prevenire și combatere a infecției COVID-19, precum și debitorilor pentru care, în mod rezonabil, este previzibil că nu există posibilitatea de depășire a dificultăților legate de incapacitate de plată.”

Argumentare:

În perioada stării de urgență în legătură cu răspândirea infecției COVID-19 și/sau a măsurilor de prevenire și combatere a infecției COVID-19 companiile sunt afectate prin factori de diferită natură, cum ar fi restricțiile impuse de autorități de a desfășura activitatea, schimbarea circumstanțelor în lanțul economic de distribuție, scăderea cererii la produse, servicii, lipsa de lichidități etc. Dificultățile economice impun aplicarea prevederilor Legii insolvabilității, și anume obligația debitorilor de a înainta cerere introductivă în perioada de 30 zile de la apariția temeiului de insolvabilitate (articolul 14 (3) din LI). Nedepunerea în termen a cererii introductive de către reprezentantul legal al debitorului creează temei pentru atragerea acestuia la răspundere contravențională (articolul 288 Cod contravențional), cât și la răspunderea subsidiară pentru obligațiile debitorului apărute după expirarea termenului pentru depunerea cererii introductive (articolul 14 (3) din LI).

Obligațiile impuse de legislație pot provoca administratorii companiilor, a căror activitate este temporar în dificultate, să înainteze cereri introductive pentru a evita răspunderea stabilită de lege.

Statele din Uniunea Europeană, cum ar fi Germania,¹ Estonia, Letonia, deja au întreprins sau dezvoltă măsuri legislative în contextul potențialelor proceduri de insolvabilitate, care au drept scop suspendarea termenului de depunerea a cererii introductive, oferirea debitorului a posibilității de a restructura datoriile prin negocieri cu principalii creditori, de a beneficia de măsurile financiare și economice de susținere oferite de stat, de creditare din partea instituțiilor financiare, precum și de a restricționa cererile introductive din partea creditorilor pentru anumită perioadă de timp.

Ținând cont de practica țărilor Europene, precum și de circumstanțele naționale, propunerea urmărește implementarea a următoarelor măsuri principale:

¹ Pagina oficială a Ministerului Germaniei a Justiției și de Protecție a Consumatorului (Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz)

https://www.bmjv.de/DE/Themen/FokusThemen/Corona/Insolvenzantrag/Corona_Insolvenzantrag_node.html?fbclid=IwAR0wK2XOa0L9gBfYT_A1dCzGbo41cXz-3MMA-AVeIptlwPscX7qCYI6Hhds

(1) Suspendarea termenului pentru obligația debitorului de depunere a cererii introductive de insolvență retroactiv pentru perioada stării de urgență și 2 luni după încetarea stării de urgență. Măsura este destinată doar acelor debitori a căror stare de insolvență a apărut din cauza declarării stării de urgență în legătură cu răspândirea infecției COVID-19 și/sau a măsurilor de prevenire și combatere a infecției COVID-19. Totodată este necesar de determinat dacă există perspectivă rezonabilă de a depăși starea de insolvență. Debitorii urmează să aibă posibilitatea să beneficieze de măsurile economice de susținere întreprinse de către stat, de oportunități de finanțare și să întreprindă măsuri individuale de remediere.

(2) În perioada de suspendare debitorii pot continua să contracteze împrumuturi și credite, să beneficieze de măsurile de susținere economică și fiscală acordate de stat.

(3) Creditorii sunt limitați în posibilitatea de a înainta cerere introductivă împotriva debitorilor care cad sub incidența prevederilor articolului. Totodată creditorii pot argumenta că starea de insolvență a debitorului nu este legată de circumstanțele de declararea stării de urgență și răspândire a infecției COVID-19.

(4) Debitorii au posibilitatea și urmează să întreprindă măsuri și încercări să negocieze restructurarea datoriilor sale cu principalii creditori.

Prevederile din articolul propus nu interzic debitorilor să înainteze cerere introductivă. Scopul este să fie amânate procesele de insolvență, dacă există motive rezonabile ca debitorul să poată să își continue activitatea.

2) „Art. ... - (1) Se instituie moratoriu, pînă la data de 30 iunie 2020, asupra controlului de stat, inclusiv fiscal, financiar, privind calitatea produselor/serviciilor, parametrii tehnologici și/sau cerințele specifice pentru genul de activitate desfășurat, privind respectarea normelor de protecție a muncii, planificat sau inopinat, efectuat la fața locului, la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare/păstrare a bunurilor persoanelor înregistrate în modul stabilit care desfășoară activitate de întreprinzător, de către organele abilitate cu dreptul de a iniția controale în baza prevederilor Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, ale Codului fiscal nr.1163/1997, ale Legii nr.171/2012 privind piața de capital, ale Legii nr.320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, precum și ale altor acte normative care reglementează controlul de stat.

(2) În partea ce ține de controlul vamal, moratoriul se aplică doar asupra controalelor ulterioare,

Se acceptă

efectuate de către organele vamale în temeiul Codului vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000.

(3) Moratoriul asupra posturilor fiscale care se creează de către organele fiscale se aplică până la data de 30 iunie 2020, cu posibilitatea prelungirii moratoriului în condițiile alin.(16).

(4) Moratoriul nu se aplică asupra controlului efectuat:

- a) în cadrul urmăririi penale; b) de Banca Națională a Moldovei;
- c) de Curtea de Conturi a Republicii Moldova;
- d) de Comisia Națională a Pieței Financiare în privința persoanelor fizice și juridice care desfășoară activitate de asigurare;
- e) de către organele responsabile de gestionarea sistemului public de asigurări sociale, în limita strict necesară și în scopul verificării autenticității actelor ce confirmă stagiul de cotizare și venitul asigurat, în temeiul cererii persoanelor care au solicitat stabilirea sau modificarea cuantumului pensiei;
- f) la cererea persoanelor fizice și juridice privind eliberarea/prelungirea licențelor, autorizațiilor, certificatelor și a altor acte permissive și/sau privind constatarea unor fapte;
- g) la cererea consumatorilor, de către organele abilitate cu funcții de protecție a acestora în baza Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, în cazul prezentării informațiilor veridice despre încălcarea legislației;
- h) în limita strict necesară pentru concretizarea cuantumului creanțelor statului, în cadrul procesului de insolvență sau de lichidare a persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activitate de întreprinzător;
- i) în legătură cu restituirea impozitelor, taxelor și altor plăți de la bugetul public național;
- j) în domeniul supravegherii de stat a sănătății publice;
- k) în domeniul respectării normelor antiincendiare;
- l) controlului efectuat în privința inspectării fondului forestier și acvatic de stat;
- m) supravegherii siguranței zborurilor și securității aeronautice; supravegherii obligațiilor statului-port și statului-pavilion; respectării, pe drumurile publice, a masei totale maxime admise, maselor maxime admise pe axe și/sau dimensiunilor maxime admise ale vehiculelor rutiere; combaterii traficului ilicit de transport rutier.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(1), în cazurile în care există un pericol iminent pentru viața și sănătatea populației, pentru securitatea economică a statului și pentru mediu, organul abilitat cu funcții de control adresează Cancelariei de Stat un demers privind inițierea controlului de stat la fața

locului, în care se indică:

- a) datele de identificare a persoanei care urmează a fi supusă controlului de stat la fața locului;
  - b) motivele inițierii controlului de stat la fața locului;
  - c) obiectul, scopul și metoda controlului de stat la fața locului;
  - d) durata efectuării controlului de stat la fața locului;
  - e) data efectuării ultimului control de stat la fața locului;
  - f) genul de activitate desfășurat de persoana controlată;
  - g) cauzele și motivele care fac imposibilă efectuarea controlului de stat prin solicitarea directă de la persoana care urmează a fi controlată a documentației și a altor informații prin intermediul serviciilor poștale sau prin sistemul de poștă electronică, sau prin telefon/fax, inclusiv a informațiilor pe care, conform legii, persoana care desfășoară activitate de întreprinzător nu este obligată să le ofere periodic; h) perioada de activitate supusă controlului.
- (6) Moratoriu nu se aplică în cazurile de constatare la fața locului a faptului producerii unor accidente și a circumstanțelor în care s-au produs acestea.
- (7) Moratoriu nu se aplică în cazurile controlului modului de formare și aplicare a prețurilor.
- (8) Cancelaria de Stat analizează demersul privind inițierea controlului de stat la fața locului și se expune prin decizie, în aceeași zi, asupra necesității efectuării acestuia.
- (9) Controlul de stat la fața locului nu se efectuează dacă situațiile prevăzute la alin.(5) pot fi remediate în afara acestuia sau dacă Cancelaria de Stat a respins demersul privind inițierea controlului de stat la fața locului.
- (10) Controlul de stat la fața locului se desfășoară în conformitate cu procedura stabilită de lege pentru controalele inopinate, cu respectarea restricțiilor prevăzute de prezenta Dispoziție și decizia Cancelariei de Stat.
- (11) Organului abilitat cu funcții de control i se interzice, în procesul realizării controlului de stat la fața locului prevăzut la alin.(4) lit.c)–j) și alin.(5), să ridice bunuri, documente sau dispozitive de stocare a datelor. Organul abilitat cu funcții de control este în drept să facă copii, înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor, să inspecteze, să măsoare bunuri sau să preleveze mostre din acestea.
- (12) În cazul în care este imposibilă efectuarea copiilor, a înregistrărilor foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor ori persoana care desfășoară activitate de întreprinzător nu permite efectuarea acestor acțiuni, organul abilitat cu funcții de control le ridică, cu indicarea în

procesul-verbal întocmit a elementelor de individualizare a fiecărui document sau dispozitiv. Obiectele ridicate se restituie de către organul abilitat cu funcții de control în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.

(13) În procesul realizării controlului prevăzut la alin.(4) lit.c)–j) și alin.(5), organului abilitat cu funcții de control i se interzice să aplice sechestru sau sigilii pe bunuri, încăperi sau oricare alte obiecte ori să întreprindă alte măsuri ce ar duce la suspendarea completă a activității persoanei supuse controlului, cu excepția cazurilor în care continuarea activității ar cauza iminent daune grave vieții sau sănătății oamenilor.

(14) Se interzice efectuarea perchezițiilor la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare a bunurilor persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător în cadrul procedurilor de constatare a contravențiilor prevăzute la art.542, 55–58, 741, 77, 80, 801, 81–84, 86, 90, 911, 94–972, 98–103, 109–115, 119, 121–124, 131, 133, 134, 142, 144, 146–156, 1582, 159, 160, 169, 170, 177, 184–186, 188, 1895, 1897, 191–197, 207, 214, 221, 246–252, 2661, 271, 273, 7 274, 276, 277, 279, 282, 284–286, 2931, 2932, 295, 299, 344 și 345 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008, dacă subiectul contravenției este persoana fizică sau juridică care desfășoară activitate de întreprinzător.

(15) Se interzice ridicarea bunurilor, a documentelor sau a dispozitivelor de stocare a datelor în cazul constatării contravențiilor specificate la alin.(14). Organul autorizat cu efectuarea percheziției este în drept să facă copii, înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor, să inspecteze, să măsoare bunuri sau să preleveze mostre din acestea.

(16) Controlul de stat la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de aflare/păstrare a bunurilor persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător, inițiat în domeniile indicate alin.(1) și alin.(2), se finalizează în ordinea general stabilită.

(17) Rezultatele controlului de stat finalizat se examinează în modul stabilit de legislație.”

Argumentare:

Concomitent cu expirarea stării de urgență, se abrogă și Dispozițiile Comisiei Situații Excepționale (CSE) (art. 4, alin. (3) al Legii nr. 212/2004 - după ridicarea stării de urgență, de asediu sau de război, actele normative adoptate pentru această perioadă se abrogă fără un preaviz special în acest sens). Prin urmare, se abrogă și prevederile pct. 25 din Dispoziției nr.3/2020 a CSE, prin care se instituie moratoriu asupra controalelor de stat.

Ministerul Economiei și Infrastructurii (MEI) consider relevant menținerea prevederii pct.25 din

	<p>Dispoziția nr.3/2020, cu derogările de rigoare realizate prin pct.8 din Dispoziția nr.6/2020 și pct.20 din Dispoziția nr.10/2020, privind moratoriul asupra controalelor de stat pentru perioada stării de urgență în sănătate și cu admiterea extinderii acestei perioade de către Guvern.</p> <p>Obiectivul urmărit de această propunere: crearea condițiilor favorabile relansării și redresării activității de întreprinzător după starea de urgență instituită de Parlament; reducerea controalelor de stat și limitarea modalităților de intervenție abuzivă a statului în activitatea persoanelor juridice. ceea ce crează oportunități favorabile pentru mediul de afaceri în vederea dezvoltării mediului de afaceri după starea de urgență instituită de Parlament.</p>	
	<p>După renumerotarea articolelor din proiectul de lege ca efect a completărilor propuse la punctul remis spre avizare, propunem completarea alin.(2), Art. XXVII, după cifrele romane „XVII- XX”, cu cifrele „...” (numărul articolului cu privire la prelungirea moratoriului asupra controalelor), în scopul asigurării împuternicirii Guvernului cu atribuția prelungirii termenului moratoriului asupra controalelor în cazul în care aceasta este posibil fără a pune în pericol acumularea veniturilor la bugetul de stat, viața și sănătatea populației, executarea obligațiilor ce rezultă din tratatele internaționale sau ordinea publică</p>	Se acceptă
Ministerul Finanțelor	<p>1) La art.II, art.III alin.(1), art.V alin.(1), art.X, art.XI, art.XII alin.(1), art.XV, art.XVI, art.XIX, art.XX, art.XXII, art.XXIII alin.(1) după textul „sănătate publică” se propune de completat cu textul „declarată prin Hotărârea nr. 10 din 15 mai 2020 a Comisiei Naționale Extraordnare de Sănătate Publică”.</p>	Se acceptă
	<p>2) Art.IV din proiect se propune de expus în următoarea redacție: „IV. Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447, art. 715), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 21¹ alineatul (1), cuvântul „precedent” se substituie cu cuvintele „de gestiune”. 2. Articolul 30 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „Premiul anual, stabilit la articolul 21¹ din prezenta lege, se acordă începând cu 1 ianuarie 2021”.</p>	Nu se acceptă. Art. IV s-a exclus din proiect
	<p>3) La art.VI și art.IX după textul „stării de urgență” se completează cu textul „declarată prin Hotărârea Parlamentului nr.55/2020 privind declararea stării de urgență”.</p>	Se acceptă
	<p>4) Art.XVII și art.XVIII se propune de expus în următoarea redacție: ”Art. XVII. - (1) Prin derogare de la prevederile articolului 23 alineatul (1) și articolului 24 din</p>	Se acceptă

	<p>Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială 2007), cu modificările ulterioare, în perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr.55/2020 privind declararea stării de urgență și în perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea nr. 10 din 15 mai 2020 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, certificatele de origine preferențială a mărfurilor, prezentate în copii (pe hârtie sau în format electronic), sau autentificate cu semnătură electronică (prezentate în copii sau în original) au aceeași validitate ca și originalele acestora, în vederea confirmării originii mărfii.</p> <p>(2) Importatorul, în termen de 30 de zile din momentul ridicării stării de urgență în sănătate publică sau expirării termenului prevăzut de Guvern conform art. XXVI din prezenta lege, urmează să prezinte Serviciului Vamal originalele acestor certificate.</p> <p>Art. XVIII. - Prin derogare de la prevederile articolului 184¹ din Codul vamal nr.1149/2000 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială 2007) și a articolului 10 din Legea nr.1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185-189, art.1416), cu modificările ulterioare, termenul de aflare pe teritoriul Republicii Moldova a mijloacelor de transport introduse și declarate prin acțiune de către persoanele fizice rezidente și cele nerezidente care expiră în perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr.55/2020 privind declararea stării de urgență și în perioada stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea nr. 10 din 15 mai 2020 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, se suspendă, urmînd a curge din ziua imediat următoare ridicării stării de urgență în sănătate publică sau expirării termenului prevăzut de Guvern conform Art. XXVI din prezenta lege.</p> <p>5) Art.XXVII alin.(2) se propune de a fi expus în următoarea redacție: „Guvernul este în drept să decidă referitor la aplicarea normelor prevăzute la art.III, art.V, art.XVII-XX” după ridicarea stării de urgență în sănătate publică declarată prin Hotărârea nr. 10 din 15 mai 2020 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, dar nu mai mult de 3 luni din momentul ridicării.</p> <p>Se propune completarea proiectului de lege cu un articol nou cu următorul conținut: „În scopul instituirii unor măsuri excepționale, prezentarea situațiilor financiare individuale și situațiilor financiare consolidate pentru anul 2019 se efectuează pînă la 30 iunie 2020.”</p>	
Î.S.	Poșta	Se acceptă
	Propuneri pe domeniul comunicațiilor electronice și poștale:	
	1. La art. I pct. 6) ref art.292/1 cuvintele ”tehnologia informației și comunicațiilor” de substituit cu	Se acceptă

Moldovei	cuvintele "mijloacele din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor";	
	2. La art. XII alin. (1) cuvintele „aferele serviciilor poștale, de telefonie și altor mijloace de comunicare” de substituit cu cuvintele „aferele utilizării serviciilor de comunicații electronice și poștale”;	Se acceptă
	3. La art. XXII și art. XXIII în toate cazurile înainte cuvântului „teleconferință” de completat cu cuvintele „sistemului de”.	Se acceptă
	4. Ref la ÎS „Poșta Moldovei”:	
	4.1. La art. VII și art. VIII termenul iunie de completat și cu luna mai „mai-iunie”, deoarece ÎS „Poșta Moldovei” nu va avea temei juridic de efectuare a acțiunilor prevăzute în aceste articole în perioada 16-31 mai;	Nu se acceptă Mijloacele financiare pentru plata pensiilor, alocațiilor sociale de stat și altor prestații sociale conexe beneficiarilor de pensii și alocații sociale de stat pentru persoanele vîrstnice, pentru luna mai curent, au fost transferate pe contul Î.S. Poșta Moldovei pînă pe data de 11 mai 2020.

	<p>4.2. De completat proiectul cu un nou articol cu următorul conținut: „Casa Națională de Asigurări Sociale va asigura transmiterea listelor beneficiarilor tuturor tipurilor de plăți sociale (suport financiar, suport unic, ajutor social și ajutor social pentru perioada rece a anului), inclusiv transferul mijloacelor financiare necesare în acest sens în primele zile de plată a lunii lunii”.</p> <p>Această redacție a fost aprobată în pct. 17 a Dispoziției nr. 3 din 23 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a RM.</p> <p>În caz contrar, CNAS va transfera listele și banii nu de la începutul lunii, dar în diferite perioade a lunii (poate fi chiar și la finele lunii), iar circa 30 % din pensionari primesc la ghișeele ÎS „Poșta Moldovei” (nu locuiesc la domiciliu). fiind obligați să solicite de mai multe ori pensiile/alocațiile netransferate de CNAS de la ghișee întreprinderii.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pentru finanțarea tuturor tipurilor de plăți sociale (suport financiar, suport unic, ajutor social și ajutor social pentru perioada rece a anului) conexe beneficiarilor de pensii și alocații sociale de stat sunt necesare circa 1 665 mil. lei lunar. La propunerea MEI această sumă urmează a fi transferată pe conturile Î.S. Poșta Moldovei în primele zile ale lunii iunie.</p> <p>Această practică a fost aplicată în luna aprilie curent și a demonstrat că Î.S. Poșta Moldovei nu reușește să asimileze integral suma de bani transferată în primele zile ale luni, astfel blocând finanțarea altor tipuri de prestații (indemnizații familiilor cu copii, indemnizații de incapacitate temporară de muncă, ajutor de șomaj, etc.) și deplasând graficul transferurilor pentru acestea prestații spre</p>
--	--	---

		<p>sfârșitul lunii. Totodată, este o povară foarte mare asupra bugetului de stat și bugetului asigurărilor sociale de stat să asigure transferul mijloacelor financiare în primele zile ale lunii.</p> <p>Spre informare: pînă pe data de 11 a lunii se transferă mijloacele financiare pentru pensiile/alocațiile sociale stabilite pînă la data de 1 a lunii de plată. Mijloacele financiare pentru pensiile și alocațiile stabilite în luna de plată se transferă pe data de 17-18 a lunii de plată.</p>
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	<p>La Art. XXI din proiect, după textul „activitățile ce țin de exploatarea sistemelor de gaze,” se propune completarea cu textul „precum și conducătorilor de unități, conducătorilor locurilor de muncă, lucrătorilor desemnați și specialiștilor responsabili de domeniul securității și sănătății în muncă.”. Or, conform Legii nr. 186/2008 securității și sănătății în muncă, instruirea conducătorilor de unități, conducătorilor locurilor de muncă, specialiștilor, lucrătorilor desemnați și reprezentanților lucrătorilor se efectuează îndată după numirea lor în funcțiile respective și periodic, cel puțin o dată în 36 de luni. Instruirea conducătorilor de unități și lucrătorilor desemnați se efectuează la cursuri de instruire realizate de serviciile externe de protecție și prevenire.</p>	Se acceptă
	<p>Nu se susține redacția propusă la art. XXV referitor la derogarea de la prevederile articolului 9 din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și articolului 26 din Legea nr.411/1995 ocrotirii sănătății, reieșind din următoarele considerente: Potrivit art.12 alin. (3) lit. a) din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM) este obligată sa realizeze asigurarea obligatorie de</p>	Se acceptă

asistență medicală (AOAM) a cetățenilor Republicii Moldova și a străinilor specificați la art.9 alin.(1) din legea prenotată, inclusiv a beneficiarilor de protecție internațională. Prevederile art.3 din Legea nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova, statuează că beneficiarii de protecție internațională sunt „cetățenii străini sau apatrizi cărora li s-au recunoscut statutul de refugiat sau i s-a acordat protecție umanitară”, iar solicitantul de azil este „străinul care a depus o cerere de azil, nesoluționată încă prin decizie irevocabilă”. Reieșind din specificul statutului pe care îl dețin, solicitanții de azil nu posedă acte de identitate eliberate în contextul art.1 și art.3 alin.(5) lit. d) al Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte. Totodată, art.32 alin. (1) și (2) din legea prenotată, prevede că: „până la soluționarea cererii de azil, Direcția azil și integrare eliberează solicitantului de azil un document de identitate temporar, care atesta statutul acestuia de solicitant de azil, dar nu și identitatea lui adevărată. Documentul de identitate temporar de solicitant de azil este valabil pe un termen de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii lui pentru alte termene a câte 30 de zile, până la soluționarea definitivă a cererii”. În același timp, conform art.9 alin.(3) din Legea nr.1585/1998, statutul de persoană asigurată și drepturile de asigurare se suspendă odată cu anularea/revocarea dreptului de ședere în Republica Moldova, încetarea/anularea statului de apatrid sau a formei de protecție, în conformitate cu legislația în vigoare. Solicitanților de azil nu li se aplică prevederile prezentului articol, fapt ce prezumă că CNAM nu va putea monitoriza persoanele încadrate în categoria solicitantului de azil. Mai mult, ținând cont de numărul de cereri de azil neacceptate, achitarea primei AOAM în sumă fixă ar constitui o povară financiară nejustificată, atât timp cât solicitantului îi poate fi adusă la cunoștință decizia privind neacordarea azilului. Totodată, menționăm că conform prevederilor art.5, alin.(4) al Legii nr.1585/1998, precum și a pct.4 alin.(2)-(3) al Hotărârii Guvernului nr.1387/2007, „Cu privire la aprobarea Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală”, asistența medicală urgentă prespitalicească, asistența medicală primară, precum și asistența medicală specializată de ambulatoriu și spitalicească în cazul maladiilor social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice, se acordă gratuit tuturor persoanelor, inclusiv celor ce nu au statut de persoană asigurată, în volumul stabilit de Programul unic.

Ministrul justiției

Fadei Nagacevski

Fadei Nagacevski